Kulturmidlar – vurderingskriterium

Stønad gjennom kultur midlar er ikkje ein rett , løyvingar vert gitt gjennom ei heilskapleg vurdering. Det er alltid søkt om eit betydeleg høgre tilskot enn det er tilgjengelege midlar til å innfri. Fram til no har ein freista å gi tilskot til alle kvalifiserte søkjarar. Dette betyr at løyvingsprosenten i høve til omsøkte midlar ofte er låg. Forventningane om tilskot er høg hos alle søkjarar og fram til no er dette løyst ved å gi små tilskot til mange i von om at dette utløyser midlar hos stat og kommune og stimulerer til vidare aktivitet. Om dette skal endrast, der ein går inn og løyver større tilskot til færre, må ein leggje sterkare kunstnarlege føringar og vurdere kvalitet i mykje høgare grad enn i dag.

Det er difor – ut frå føremålet med ordninga og føringane i regionale planar og strategiar, sett opp kriterium som søknadane vert målt opp mot. Dette sikrar også at søkjarane på førehand kan vurdere om dei kjem innanfor tilskotsordningane.

Ein søknad må ikkje oppfylle alle kriteria, men i sterkare grad og jo fleire kriterier ein oppfyller, jo meir relevant vil søknaden vere for ordninga. Det skal vere føreseielege og transparente søknads- og handsamingsrutinar.

Tilskot til drift til organisasjonar
Det vert slått fast at tilskot vert gitt til fylkesdekkande organisasjonar/fylkesledd med føremål og tydeleg grunngjeving innan kultur og idrettsfeltet og med eit regionalt nedslagsfelt og regional tyding. Tilskotet er gitt til organisasjonen sin normale aktivitet og det vert ikkje stilt ytterlegare krav til aktiviteten, utover at organisasjonen må vere demokratisk bygd og ha aktivitet.

Tilskot til arrangørar og festivalar (driftstilskot)
Festivalstrategi for Sogn og Fjordane fylkeskommune vart vedteke av HNK 30.05.17. Bakgrunnen er at ansvaret for musikkfestivalar er overført frå departementet til kulturrådet og dei har utarbeidd ei ny ordning for stønad til musikkfestivalar. Kulturrådet seier i retningslinene at *«det gis prioritet til festivaler som mottar offentlige tilskudd fra egen region.»* Festivalar som ønskjer statleg stønad utover eit år må ha ein intensjonsbrev frå fylke og eller kommune om ein regional del. For tilskot inntil 5 år er prosentfordelinga mellom stat og region fast på 60/40 %. For festivalar som søk j er eittårig tilskot vil det normalt gis prioritet til festivalar med tilskot frå egen region heiter det i retningslinene.

Sogn og Fjordane fylkeskommune har prioritert desse festivalane for femårig tilskot
- Førdefestivalen
- Norsk Countrytreff

For treårig tilskot er desse prioritert:
- Gloppen musikkfest
- Malakoff Rockfestival
- Nynorske litteraturdagar
- Teaterfestivalen i Fjaler

Dei same vurderingskriteria gjeld sjølvsagt for festivalane som for andre søkjarar, men fylkesdirektøren har erfart at det er naudsynt med nokre eigne føringar for festivalfeltet.

Retningslinene i *Grunnleggjande omsyn…* slår fast at tilskot vert gitt til fylkesdekkande arrangørar med føremål og tydeleg grunngjeving innan kultur og idrettsfeltet og med eit region alt nedslagsfelt og regional tyding. Fylkesdirektøren oppfattar at det er mest utfordrande å definere kva eit regionalt nedslagsfelt og ein regional tyding inneber, også for søkjarane. Klagesakene i 2017 viser dette.

Fylkesdirektøren viser også til at det alltid vil vere ei flytande vurdering, som også er basert på kor mykje tilgjengelege midlar ein har til søknadsmassen. Det er viktig at denne vurderinga framleis skal vere dynamisk nettopp for å fange opp nyskapande og viktige kulturtiltak og arrangement. Utfordringa kjem når ein har ei søknadsmasse ein ikkje kan harmonisere med tilgjengelege midlar, slik ein såg i 2017 da ein hadde reduksjon i tilgjengelege midlar på 0,5 mill. kr. og måtte vere tydelegare på prioriteringane.

Tilskot til prosjekt og tiltak
Skiparar av prosjekt og tiltak kan vere lag, samanslutningar, private aktørar, næringsdrivande som t.d. kunstnarar som tilbyr tiltak som eit avgrensa, ope kulturtilbod (ein konsert, spel, kunstutstilling, kurs el.) eller som ein aktivitet utover vanleg drift og i ei avgrensa tidsperiode.

Dette er viktige kulturtilbod som skapar mangfald i regionen. Samtidig er det her vurderingane ofte kjem opp sidan dette ofte er enkeltarrangement, initiert av ulike aktørar, ofte ikkje forankra i kommune eller fylket, men rett og slett eit resultat av privat initiativ.

Fylkesdirektøren nyttar her retningslinene som er lagt opp i *Grunnleggjande omsyn...* Det regionale omgrepet vert definert ut i frå:

1. Geografisk nedslagsfelt og verkeområde.

   Tiltaket har tyding for eit større geografisk område enn ein kommune. Tiltaket vert gjennomført i, eller har deltaking frå, meir enn ein kommune. Dette kan gjelde både deltakarar, arrangørar eller publikum.

Dette vurderer fylkesdirektøren til å vere eit rimeleg tydeleg og greitt kriterium å vurdere både for søkjarar og for fylkesdirektøren.

2. Funksjonen må vere regional.

   Tiltak vert vurdert utifrå storleik, fagleg tyngde, kvalitet, særpreg og oppdrag. Fagleg kvalitet og omfang av nyskaping kan vise ei regional rolle, det same kan smalare tilbod og meir eksklusive funksjonar og spisskompetanse.

Dette kriteriet kan vere tyngre å vurdere. 4 av 6 klagesaker i 2017 omhandlar dette på ulike måtar. Det ligg alltid ei samla vurdering til grunn der geografi og funksjon vert sett i samanheng.

Presiseringar og føringar
Innan dei til eikvar tid gjeldande økonomiske rammer, legg fylkesdirektøren desse presiseringa ne og føringar for prioriteringane for støtte til arrangørar og prosjekt / tiltak:

- Fylkeskommunen støttar i utgangspunktet opp om spesialiserte kunsttilbod via støtte til institusjonar i fylket, eigne tilskotsordningar og spesielle regelmessige tiltak. Elles ser fylkesdirektøren det som kommunane sit t ansvar å syte for førstelinetenesta, eit variert og mangfaldig kunsttilbod i kommunen.
- Dei fleste lokalt stadbundne tiltak er opne for eit større publikum, men verken dette eller breidde i marknadsføring avgjer om eit tiltak er lokalt eller regionalt.
- Fylkesdirektøren presiserer at det berre unntaksvis vert støtta arrangement som ikkje er forankra hos vertskommune. Om ein ønskjer å motta stønad til slike arrangement skal fylkeskommunen kontaktast på førehand og prosjektet skal vere presentert for fylkeskommunen før gjennomføring og søknad.
- Fylkesdirektøren legg også vekt på utviklingsaspektet, i kva grad tiltaket er nyskapande og kan ha verdi som pilotprosjekt og om tiltaket kan kopl e saman aktørar og stimulere til samarbeid på tvers.

Fylkesdirektøren ser at det er ein høg terskel for å motta driftstilskot til tiltak og arrangement, dette fordi det er kommunen som er førstelineteneste for kulturtilbod og at fylkeskommunen har etablert eit system der ein har eigne tilskotsordningar t.d. til kunstnarar og ein støtter regionale aktørar si verksemd, t .d. musea i Sogn og Fjordane og Vestlandsutstillinga. Fylkeskommunen si rolle som utviklingsaktør framfor ein tilskotsgivar vert på denne måten styrkt. Likevel har fylkeskommunen rom for å støtt e ein del aktivitet, arrangement og tiltak som har eit utviklingsperspektiv. Desse vert henta ut frå søkjarmassen og vurdert spesielt gjennom midlane Hovudutvalet har til disposisjon. Denne praksisen vert vidareført.

Innan dei til årleg gjeldande økonomiske rammer legg fylkesdirektøren dess e føringane for prioriteringane for støtte til festivalar:

- tilskot til festivalen frå kommune og stat :
    - festivalar som ikkje mottek stønad frå vertskommunen kan ikkje forvente å få regionale løyvingar.
    - fylkeskommunen vil følgje opp statlege løyvingar frå kulturrådet si stønadsordning til musikkfestivalar, dvs. at musikk festivalar som ikkje mottek stønad frå denne stønadsordninga i utgangspunktet ikkje kan forvente å motta regionale midlar. Unnataket er om det vert vurdert å støtte festivalar som utvider sjangerbreidda.
- forankring i heimkommune og -region. Sogn og Fjordane vert sett på som ein region, det er ikkje vektlagt anna geografisk spreiing. Vertskommune n må støtte opp om festivalen gjennom plan verk og budsjett.
- Festivalar som sjølv produserer innhald, dei som har markert seg i regionale og nasjonale prosessar og nettverk og dei som bygger fagmiljø og kompetanse vert prioritert. Talentutvikling og rekrutteringsarbeid til scene vert lagt vekt på.
- Formidlingsevne , publikumspotensiale i høve til arena og publikumsoppslutning vert lagt vekt på.
- Grad av frivilligheit og eit generelt tilbod til born og unge vert dekka av alle festivalar, og utover at festivalen må ha dette på plass så vert dette ikkje lagt avgjerande vekt på.

Kulturpolitiske prioriteringar
Kulturstrategien har som mål å støtte kulturen sin eigenverdi og stimulere til eit berekraftig kulturliv. Satsingsområde er frivillig sektor, kulturarv og kunst og kultur. Festivalstrategien peikar ut festivalar som er prioritert for fleirårige avtalar grunna i Norsk kulturråd sitt krav om at festivalar som får stønad frå dei utover eittårig, må ha ein intensjonsavtale med regionen (fylkeskommune og kommune). Festivalstrategien utelukkar ikkje søknader frå andre festivalar, men da som eittårig tilskot. Det er ei gjennomgåande haldning at fylkeskommunen løyver midlar til drift av regionale kulturorganisasjonar utan å leggje føringar for tilskotet utover at organisasjonane jobb ar for å oppfylle eige føremål.

Kort oppsummert skal tilskotsordninga medverke til at Sogn og Fjordane har eit rikt, aktivt og mangfaldig kulturliv, med tilgang for alle.

Inkludering vert løfta fram som eit prioritert område i budsjett 2018 og vil verte lagt vekt på også ved tildeling av kulturmidlar.